

TEMEL SORUMLULUK ALANLARI

TOPLUMA KARŞI SORUMLULUKLARIMIZ

NE DERSİNİZ?

“Muhakkak ki Allah,
**adaleti, iyiliği, akrabaya
yardım etmeyi** emreder,
**çirkin işleri, kötülüğü ve
haksızlığı da yasaklar.**
O, düşünüp tutasınız diye
size **öğüt veriyor.**”
(Nahl suresi, 90. ayet.)

Yukarıdaki ayette toplumun huzurunu ilgilendiren
hangi ilkeler bulunmaktadır?

**Hepimiz toplum içinde yaşıyoruz.
Birlikte yaşamamızın gerektirdiği
bazı kurallar vardır.**

**Bu kurallar toplum yaşamında
düzen ve huzuru sağlamak için vardır.
Bizler kurallara uyarak toplumda
huzura katkı sağlamış oluruz.**

Topluma karşı sorumluluklarımızın ilki,
hak ve adalet ilkesinden ayrılmamaktır.
Toplumların devamında adalet önemli bir ilkedir.
Bu ilkenin zedelenmesi herkesin kendi hakkını
kendisinin almaya çalışması anlamına gelir.
O zaman da toplumda kargařa hâkim olur ve
bundan da toplum zarar görmeye başlar.
Sorumluluk sahibi bir Müslümanın ne kendisi ne de
başka bir tanıdığı için adaletten taviz vermesi doğru olur.

Hız. Peygamber,

suç işlemiş bir kadınla ilgili aracılık yapmak isteyen Üsame b. Zeyd'e kızmış, o suçu işleyenin kendi kızı da olsa cezasını vereceğini söylemiştir. Böyle bir **adalet** anlayışının egemen olduğu toplumda kimse kendi hakkını kendi almaya çalışmamıştır. Çünkü herkes, adalete güveneceğini bilerek yaşamıştır.

DÜŞÜNELİM

“Nerede olursan ol Allah’a karşı gelmekten sakın! Yaptığın kötülüğün arkasından bir iyilik yap ki onu yok etsin. İnsanlara karşı güzel ahlakın gereğiyle davran!”
(Tirmizî, Birr, 55.)

“Kim bir iyilik yaparsa, ona on katı vardır. Kim de bir kötülük yaparsa, o da sadece o kötülüğün misliyle cezalandırılır ve onlara zulmedilmez.”

EN'AM SURESİ, 160. AYET

Yukarıdaki hadiste size göre kişinin kimlere karşı sorumluluğundan söz edilmektedir?

Günah işlemek başlı başına kötü bir davranıştır. Ancak bazen işlenen bir günah **gizli kalmadığı takdirde** çok daha zarar verici olur. İnsanlar yaptıkları günahlardan çekinmez ve açıktan yapmaya başarlarsa herkes bundan zarar görür. **Kötülükler yaygınlaşır.**
İnsanlar kötülük yapmaktan çekinmezler. *Tirmizi, Fiten, 4*

Bizler toplum içinde başkalarına zarar verecek davranışlarda bulunmamalıyız. Örneğin trafikte giderken diğer araçları tehlikeye atacak davranışlar sergilememeliyiz. Toplumsal barışı, huzuru bozacak kötülüklerden uzak durmalıyız.

Topluma karşı bir diğer sorumluluğumuz ise bütün insanların **iyiliği için çalışmak**, hep birlikte onu oluşturan insanlarla barış içinde yaşamaktır. Bunun için herkesin birbirine karşı **düşüncelerinin temiz** olması gerekir. Öyleyse toplumca güzel şeyler yapmaya çalışılmalı, güzel işlere öncü olunmalıdır.

Toplumda var olan kötülöklere
gücümüz yettiđi kadar engel olmak
da inancımızın bir gereğidir.

Bunu belirten hadis şöyledir:

“Kim kötü ve çirkin bir iş
görürse onu **eliyle** düzeltsin;
eđer buna gücü yetmiyorsa
diliyle düzeltsin;
buna da gücü yetmezse
kalben karşı koysun.

Bu da imanının en
zayıf derecesidir.”

Müslim, İmân, 78; Ebû Davûd, Salât, 248

Muhtaç olanlar da toplumumuzun önemli bir kısmını oluştururlar. Bir arada yaşamamanın bir gereği olarak zenginler fakirleri korumalı ve kollamalıdır. İslam dini bunun için zekât ve sadaka gibi ibadetler emretmiş, böylece fakirleri korumuştur

Zekat ve Sadaka

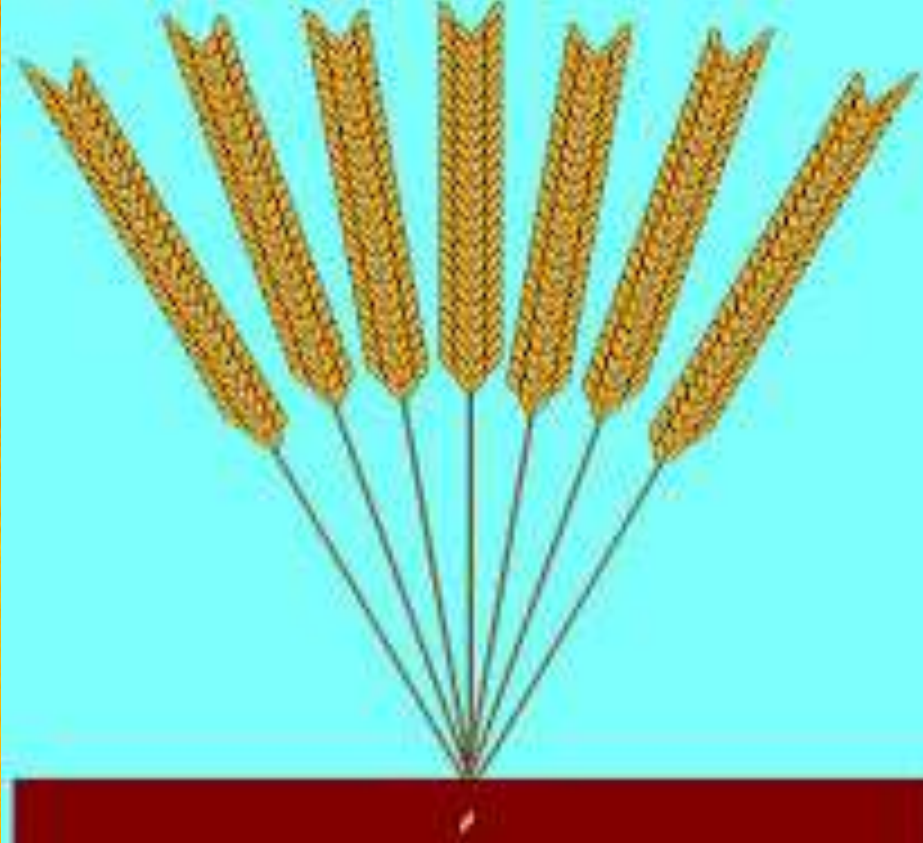
ZEKAT KİMLERE VERİLİR NE ZAMAN VERİLİR HÜKÜMLERİ

Zekatını ödeyen, üzerinde bulunan (fakirin) hakkını ödemiş olur, fazla vermek efdaldır; Farz zekâtı öde. Zira o seni temizler. Sıla-i rahmi eda et, dilenci, komşu ve fakirin hakkını gözet.

Hadis-i Şerif

Komsusunun aç olduğunu bildiği hâlde tok karnına yatan bana iman etmiş olamaz.

Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, yedi başak bitiren ve her başakta yüz tane bulunan bir tohum gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.
(Bakara Sûresi 261. âyet)

Hz. Peygamber topluma karşı önemli bir görevin de herkesi ilgilendiren işlere layık olanların **(liyakat-ehil olan)** gelmesini sağlamak olduğunu söylemiştir. Aksi takdirde toplumun devamından bahsedilemeyecektir.

Bu konuda şöyle buyurur:

“İşler layık olmayanlara teslim edilince kıyameti bekleyin!”

(Buhari, Rikak, 35, İlim 2.)

**Toplumsal sorumluluklarımızı özetleyen
hadis-i şeriflerden biri şöyledir:**

*“Müslüman Müslümanın
kardeşidir. Ona zulmetmez, onu
yardımsız bırakmaz. Kim, mümin
kardeşinin bir ihtiyacını giderirse
Allah da onun bir ihtiyacını giderir.
Kim bir Müslümanı bir sıkıntıdan
kurtarırsa, bu sebeple Allah da onu
kıyamet günü sıkıntılarının
birinden kurtarır. Kim bir
Müslümanın kusurunu örterse,
Allah da kıyamet günü onun
kusurunu örter.”*

Buhârî, Mezâlim, 3;

DÜŞÜNELİM

“Bir adam yolda yürürken bir diken dalı buldu ve onu kenara çekti, Allah da onun bu hareketini takdir edip onu bağışladı.”

(İbn Mâce, Edeb, 7; Ebû Dâvûd: Edeb, 159.)

Yukarıdaki hadise göre toplumun iyiliği için başka neler yapılabilir? Düşününüz.

*Ek iřimiz deęil,
Tek iřimiz...*

"2003'ten beri hizmete devam"

 DDY YAYINLARI
İnönü M. Turgutreis C. No:63 İZMİR

 dindersi.com
— 2003'den beri —

0 505 979 88 88 - 0 555 153 08 74